

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **Krajský prokurátor v Banskej Bystrici, Krajská prokuratúra**, proti žalovanému: **Správa katastra v Krupine**, za účasti účastníkov správneho konania: **1) RNDr. V. O., 2) D. O., 3) R. O., 4) R. O., 5) V. O., účastníci správneho konania v rade 3) - 5) zastúpení JUDr. V. S., advokátkou**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 126/2008-38 zo dňa 10. decembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 126/2008-38 zo dňa 10. decembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, ktorým Správa katastra v Krupine povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností zapísaných na LV č. X. v kat. úz. Ž. Poukázal na to, že Okresná prokuratúra vo Zvolene protestom č. Pd 37/08-3 zo dňa 24. apríla 2008 napadla rozhodnutie žalovaného č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, avšak žalovaný protestu nevyhovел a postúpil protest na rozhodnutie nadriadenému orgánu Katastrálnemu úradu v Banskej Bystrici, ktorý

rozhodnutím č. P 5/2008 zo dňa 2. júna 2008 protestu nevyhovelo, keď mal za to, že žalovaný v konaní V 947/2007 postupoval správne, keď na upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností v zmysle § 47 exekučného poriadku nebral v konaní o povolenie vkladu ohľad ako na informatívnu poznámku, pričom mal katastrálny úrad za to, že v predmetnom prípade nebol správe katastra ku vkladovému konaniu predložený na zápis exekučný príkaz, na ktorý by už správa katastra musela zo zákona prihliadnuť ako na skutočnosť obmedzujúcu vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou v konaní o povolenie vkladu. Ďalej z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský prokurátor podal žalobu podľa § 35 ods. 1 písm. b) O.s.p. v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p. a žiadal zrušiť rozhodnutie Správy katastra v Krupine č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, a to z dôvodu, že Správe katastra v Krupine bolo dňa 14. septembra 2007 doručené upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, z ktorého upovedomenia vyplynul RNDr. V. O. zákaz prevádzat' nehnuteľnosť na niekoho iného alebo ju zaťažiť. Správa katastra Krupina tak mala od 14.09.2007 vedomosť o tom, že oprávnenie prevodcu nakladať s nehnuteľnosťou je obmedzené a že existujú skutkové a právne skutočnosti, ktoré majú vplyv na povolenie vkladu, a napriek tomu povolila rozhodnutím zo dňa 18.10.2007 vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z darovacej zmluvy uzavretej dňa 06.09.2007 medzi darcami RNDr. V. O. a D. O. a obdarovanými R. O., R. O. a V. O. Krajský prokurátor poukázal na to, že obmedzenie dispozičného práva vlastníka nehnuteľností vyplýva priamo zo zákona, a to z ustanovenia § 47 ods. 1 písm. b) a § 135 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Skutočnosť, že vyhláška č. 79/1996 Z.z. v ustanovení § 44 ods. 2 zaradila upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností medzi tzv. informatívne poznámky, je v danom prípade právne irelevantná, a v tejto súvislosti krajský prokurátor poukázal na ustanovenie § 8 písm. g) vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 534/2001 Z.z., kde je upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností vymedzené ako tzv. obmedzujúca poznámka. Ďalej z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že je síce pravdou, že obmedzenie dispozičného práva vlastníka vyplýva priamo z ustanovení exekučného poriadku, tak ako na to poukázal krajský prokurátor, avšak podľa krajského súdu povinný stráca právo nehnuteľnosť previesť alebo zaťažiť až dňom doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. V súlade s § 135 ods. 1 písm. c) zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku obsahuje upovedomenie zákaz dispozície povinného s nehnuteľnosťou, pričom dňom doručenia upovedomenia povinný stráca právo nehnuteľnosť previesť alebo zaťažiť, a v takomto prípade podľa krajského súdu by boli právne úkony povinného, uskutočnené v rozpore s uvedeným zákazom, neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre ich rozpor so zákonom, avšak podľa krajského súdu, ak povinný uzavrel darovaciu zmluvu predtým ako mu upovedomenie bolo doručené, posudzujúc zmluvu z tohto aspektu je potom právny úkon platný a v takomto prípade je možné vklad vlastníckeho práva na základe takéhoto úkonu povoliť. Taktiež z dôvodov rozsudku krajského súdu vyplýva, že nakoľko nebol v danom prípade správe katastra doručený exekučný príkaz ale

len upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie predajom nehnuteľností, ktorý správa katastra správne zapísala ako informatívnu poznámku, nemajúcu vplyv na vkladové konanie, tak potom postup správy katastra bol podľa právneho názoru krajského súdu v súlade so zákonom ako i rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva z darovacej zmluvy uzavretej dňa 06.09.2007.

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007 a vec vráti správe katastra na ďalšie konanie. Poukázala na to, že pokiaľ krajský súd dôvodil, že povinný stráca právo previesť, resp. zaťažiť nehnuteľnosť až dňom doručenia upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie predajom nehnuteľností, že v danom prípade v katastri vyznačené oznámenie o spôsobe vykonania exekúcie je iba informatívnou poznámkou, ktorá v konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nemá žiadne právne následky, tak krajská prokuratúra sa s takýmto právnym záverom krajského súdu nemôže stotožniť. Podľa krajskej prokuratúry obmedzenie dispozičného práva vlastníka nehnuteľností, proti ktorému je vedená exekúcia vyplýva priamo z exekučného poriadku, konkrétne z ustanovenia § 47 ods. 1 písm. b) a § 135 ods. 1 písm. c). Taktiež krajská prokuratúra poukázala na to, že účelom inštitútu poznámky je vytvoriť legálnu prekážku pre disponovanie s nehnuteľnosťou a poznámka tiež plní zabezpečovaciu a prevenčnú funkciu. V konaní o návrhu na vklad vlastníckeho práva v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona je správe katastra jednoznačne uložená povinnosť okrem iného zisťovať, či prevodcovia sú oprávnení nakladať s nehnuteľnosťou a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené. Taktiež správa katastra prihliada na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. V preskúmvanej veci pri doručení návrhu na vklad bola pri predmetných nehnuteľnostiach 10 dní vyznačená poznámka oznamujúca, že vlastníak nehnuteľností nie je oprávnený s nimi nakladať, lebo exekúcia bude vykonaná predajom týchto nehnuteľností a na základe obmedzenia dispozičného práva, vyplývajúceho z exekučného poriadku, bolo toto obmedzenie vyznačené v liste vlastníctva formou zápisu podľa katastrálneho zákona – poznámkou. Taktiež podľa krajskej prokuratúry záver krajského súdu o tom, že správa katastra postupovala v súlade s právom keď povolila vklad vlastníckeho práva, marí potom účel exekučného konania, znevýhodňuje postavenie oprávneného a poskytuje väčšiu ochranu povinnému ako oprávnenému.

Správa katastra Krupina sa k odvolaniu Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici písomne vyjadrila a poukázala na to, že právne závery krajského súdu sú súladné so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, avšak z iných právnych dôvodov, než ktoré prezentuje vo svojich dôvodoch krajský súd. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31. marca 2010 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V odvolacom konaní sa Najvyšší súd SR sústredil na posúdenie dôvodnosti postupu krajskej prokuratúry pri podaní prokurátorskej žaloby podľa § 35 ods. 1 písm. b) v spojení s § 250b ods. 5 O.s.p. ako i posúdenia dôvodnosti návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností z predmetnej darovacej zmluvy zo dňa 06.09.2007, a to v intenciách ustanovení katastrálneho zákona ako i vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva katastrálny zákon, taktiež v intenciách vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 534/2001 Z.z., ako i v intenciách ustanovení zákona č. 233/1995 Z.z.

Predmetom katastrálneho konania na správe katastra bol návrh na vklad vlastníckeho práva z darovacej zmluvy uzavretej dňa 06.09.2007 ohľadne nehnuteľností zapísaných na LV č. X. v kat. úz. Ž.

V danom prípade krajský prokurátor nesúhlas s rozsudkom krajského súdu a jeho právnym názorom na danú problematiku prejavil podaním prokurátorskej žaloby v zmysle ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b) O.s.p., podľa ktorého môže prokurátor podať návrh na začatie konania ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone.

Podľa § 250b ods. 5 O.s.p. prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

V prejednávanej veci podľa názoru Najvyššieho súdu SR Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici podala však nesprávne žalobný návrh proti rozhodnutiu Správy katastra Krupina č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pričom správne sa mala krajská

prokuratúra svojou žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici č. P 5/2008 zo dňa 2. júna 2008, ktorým rozhodnutím katastrálny úrad nevyhovел protestu Okresnej prokuratúry Zvolen č. Pd 37/08-3 zo dňa 24. apríla 2008 proti rozhodnutiu Správy katastra Krupina č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007. Uvedená skutočnosť unikla i pozornosti Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v konaní podľa piatej časti hlavy druhej Občianskeho súdneho poriadku konal o žalobe žalobcu, kde v petite žalobného návrhu sa prokurátor domáhal priamo zrušenia základného rozhodnutia Správy katastra Krupina č. V 947/2007 zo dňa 18. októbra 2007, ktorým rozhodnutím bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, čo je neprípustné.

Podľa § 24 ods. 1, 2 zákona o prokuratúre konanie o proteste prokurátora je osobitným konaním, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov upravuje konanie o proteste prokurátora v odd. 4, štvrtej časti označenej ako „Preskúvanie rozhodnutí“, a to v ustanovení § 69.

Podľa § 69 ods. 1 správneho poriadku, ak sa protest prokurátora podal na správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu.

V zmysle zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov je protest prokurátora právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy. Inštitút protestu prokurátora ako mimoriadny opravný prostriedok slúži predovšetkým na odstraňovanie nezákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy – na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím. V súvislosti s podaním protestu prokurátora je potrebné uviesť, že základným obsahom vzťahu medzi správnym orgánom a prokurátorom je oprávnenie prokurátora žiadať vybavenie protestu a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora.

Predmetom preskúmania súdom v správnom súdnictve môže byť aj právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydané v konaní, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora. Predmetom preskúmania súdom v tomto prípade môžu byť však iba rozhodnutia vydané v konaní o proteste prokurátora, nie však pôvodné základné rozhodnutie správneho orgánu (ktorým bol povolený vklad

vlastníckeho práva z darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností), ktoré bolo protestom prokurátora napadnuté. V danom prípade úlohou správneho súdu v takomto preskúmvacom konaní nie je riešenie otázky zákonnosti predchádzajúceho rozhodnutia.

V zmysle ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. je prípustné v správnom súdnictve podľa piatej časti hlavy druhej Občianskeho súdneho poriadku preskúmať len také rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov. V danom prípade sa totiž krajský prokurátor nedomáhal preskúmania rozhodnutia Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici, ktorý rozhodoval v konaní o proteste prokurátora, avšak svojou prokurátorskou žalobou sa krajský prokurátor domáhal priamo preskúmania zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Krupina č. V 947/2007 zo dňa 18.10.2007, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže prokurátorskou žalobou nebolo napadnuté rozhodnutie Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici vydané v konaní o proteste prokurátora, tak za tejto skutkovej a právnej situácie nemohol Najvyšší súd SR priamo riešiť a podrobiť otázke preskúmania zákonnosti predchádzajúce rozhodnutie Správy katastra Krupina zo základného konania, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pre úplnosť veci považuje za potrebné vyjadriť sa k spornej otázke týkajúcej sa „Upovedomenia o začatí exekúcie“ zo dňa 06.09.2007 od Exekútorského úradu Pezinok, súdneho exekútora JUDr. D.N. Najvyšší súd SR zastáva právny názor totožný s právnym názorom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, že príslušné exekučné konanie má nesporne povahu takej okolnosti, ktorá bráni vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, avšak vzhľadom na nesprávne formulovaný žalobný petit prokurátorskej žaloby nie je v právomoci odvolacieho súdu posudzovať zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu vydaného v základnom konaní.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.

Pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu (§ 31 ods. 2 katastrálneho zákona).

Ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí, inak návrh zamietne (§ 31 ods. 3 veta prvá katastrálneho zákona).

Podľa § 36b ods. 1 písm. c) vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v platnom znení v konaní o povolenie vkladu sa skúma najmä, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré bránia vkladu do katastra.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že správa katastra je povinná o návrhu na vklad rozhodnúť podľa skutkového aj právneho stavu existujúceho, a to v čase rozhodnutia o návrhu na vklad, resp. pri rozhodovaní o tomto návrhu (teda po jeho podaní až do rozhodnutia o ňom) musí správa katastra skúmať, či nenastali skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, resp. ktoré bránia návrhu na vklad (pričom katastrálny zákon tu odkazuje tiež na exekučný poriadok), ak zároveň sa počas tohto konania začne exekúcia predajom nehnuteľností (pričom v katastrálnom konaní sa jedná o práva k týmto nehnuteľnostiam) a do katastra sa následne zapíše poznámka o začatí tejto exekúcie. To znamená, že predmetné exekučné konanie má potom skutočne povahu takej okolnosti, ktorá bráni povoleniu vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností takejto veci a v tejto súvislosti Najvyšší súd SR uvádza, že vzhľadom k tomu, že podľa § 31 ods. 2 katastrálneho zákona má byť okolnosťou, ktorá bráni povoleniu určitého vkladu skutočnosť vzťahujúca sa na exekučný poriadok, potom nesporne je ňou začatie exekučného konania predajom nehnuteľností a následne zápis poznámky do katastra o tejto exekúcii.

Poznámka je podľa § 5 ods. 3 katastrálneho zákona úkon správy katastra, ktorý je určený na vyznačenie skutočností alebo pomeru vzťahujúceho sa na nehnuteľnosti alebo na osobu a ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Z uvedeného teda vyplýva, že poznámka má len deklaratórny charakter a nezapisuje sa ňou právo k nehnuteľnostiam. Pri poznámke v predmetnej veci však ide o zaznačenie skutočností o začatí exekúcie predajom nehnuteľností a teda poznámka tu len informuje o existencii určitého iného práva súvisiaceho s týmito nehnuteľnosťami a ktorého samotná existencia potom bráni správe katastra pokračovať v katastrálnom konaní. Nakoľko pri poznámke nejde o zápis práva, pričom podľa § 43 písm. c) katastrálneho zákona správa katastra vykoná zápis poznámky dňom, keď boli splnené podmienky na jej zápis, to znamená, že ihneď ako jej bolo doručené oznámenie súdneho exekútora o začatí exekúcie predajom nehnuteľností.

Na základe uvedeného možno uviesť, že ani skutočnosti, na ktoré poukazoval krajský súd nič nemenia na obmedzujúcich účinkoch začatia exekúcie predajom nehnuteľností, resp. poznámky o tomto konaní v katastri nehnuteľností vo vzťahu ku katastrálnemu konaniu, uskutočňovanému na základe návrhu na vklad vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam. Tieto účinky v súlade s § 31 ods. 2 katastrálneho zákona a § 36b ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 79/1996 Z.z. znemožňujú správe katastra vykonať predmetný vklad.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. potvrdil, avšak z iných právnych dôvodov.

Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a preto mu odvolací súd nemohol priznať náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalovanému správneho orgánu ako i ďalším účastníkom konania v odvolacom konaní trovy nevznikli a preto im odvolací súd náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 31. marca 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová